

CENTRUM EDUKACJI NAUCZYCIELI W KOSZALINIE

NAUCZYCIELSKA EDUKACJA

BIULETYN CENTRUM EDUKACJI NAUCZYCIELI W KOSZALINIE

2011 - NR 1/62

Plastyczna praca dziecka szkolnej świetlicy (fot. A. Paczkowski)

(...) Muszą istnieć szkoły najwyższego lotu, które pozwalają na rozwinięcie skrzydeł najlepszym, dając im możliwość na osiągnięcie najwyższych wyników. Orły bowiem nie uczą się mistrzowskiej sztuki szybowania w szkole dla bażantów. (Z. I. Paśko 2010)

1. PAŚKO Z., I., *Magia egalitaryzmu*. „Dyrektor Szkoły” 2010 nr 2, s. 33-34.

SPIS TREŚCI

- Noworoczne życzenia na 2011 rok	3
- O szkolnym zmaganiu się z jakością pracy. Wywiad z Jackiem Stecem, dyrektorem ZS nr 13 (...)	4
- Nauczycielski awans według propozycji MEN	7
- Książka, którą warto...! Bogusław ŚLIWERSKI, <i>Teoretyczne i praktyczne podstawy samowychowania.</i> ..	7
- Artykuł, który warto przeczytać! Marcin POLAK, <i>Rozmowy o szkole dwa.zero.</i> „Edunews.pl”	8
- Beata KOZŁOWSKA, <i>Dlaczego zaczynamy od przedszkola?</i>	9
- Aneta ZARYCHTA, <i>Znaczenie zabaw w rozwoju dziecka</i>	12
- Artykuł, który warto...! Bogumił SOCZYŃSKI, <i>W sprawie kodeksu etyki nauczycieli</i>	13
- Julian P. SAWIŃSKI, <i>Dlaczego szkoła potrzebuje kreatywności?</i>	14
- Centrum Nauki Kopernik w Warszawie	14
- Artykuł, który warto...! Mariusz MALINOWSKI, <i>Pierwsza odsłona cyklu Gra w klasy kreatywności</i> (...) ..	15
- Innowacyjna szkoła 2011 – konkurs dla nauczycieli i szkół	16
- Innowacyjny nauczyciel 2011 – konkurs dla nauczycieli	16
- Andrzej DERKACZ, <i>Twórcze zainteresowanie zawodem - warsztaty dla nauczycieli</i>	17
- 2011 - Rokiem Marii Skłodowskiej-Curie	17
- Urszula RUSIAK, <i>Dziesiąta edycja Międzyszkolnych Spotkań z Fizyką rozpoczęta</i>	18
- Jak w szkole pomagać uczniom rozwijać ich talenty?	19
- Artykuł, który warto...! Marzena Żylińska: <i>Szkoła szkodzi na mózg.</i> „Polityka” 2010 nr 36	20
- MEN – jak odkrywać uczniowskie talenty?	20
- Marzena MLECZKO, <i>Doświadczenia z realizacji przedsięwzięcia „Książeczki - bajeczki na (...)”</i>	21
- Książka, która warto...! L. PAWELSKI (red.), <i>Wokół edukacji samorządowej</i>	25
- Zyta MAY, <i>Praca z uczniem zdolnym – Opracowania zwarte</i>	26
- Koszaliński „plastyk” - szkoła rozwijająca talenty	29
- Dział edukacji PAH, <i>Tydzień Edukacji Globalnej 13-21 listopada 2010</i>	30
- „Doradca Dyrektora Szkoły” – nowy numer czasopisma	31
- „Aleja Edukacji” – nowe czasopismo dla nauczycieli	31
- O czym rozmawiano na łamach „Nauczycielskiej Edukacji” w roku 2010? Wykaz wywiadów	32

„Nauczycielska Edukacja” - Biuletyn Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie

Wydawca: Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie,

ul. Ruszczyca 16, fax. 34-767-15, tel. 34-767-10; **Redakcja - 34-767-26.** Internet: www.cen.edu.pl Poczta e-mail: jps51@tlen.pl

Redakcja: Julian Piotr Sawiński (redaktor naczelny), Adam Paczkowski - zdjęcia, skład komputerowy - JPS

Współpraca: nauczyciele konsultanci i doradcy metodyczni CEN

Redakcja zastrzega sobie prawo redagowania i skracania nadesłanych tekstów oraz zmiany ich tytułów. Zapraszamy do współpracy.

Zimowe uroki koszalińskich parków (fot. Marek Wardecki)

Z okazji Nowego Roku – wszystkim nauczycielom, wychowawcom, dyrektorom szkół i innych placówek oświatowych, czytelnikom „Nauczycielskiej Edukacji” oraz pracownikom i przyjaciołom edukacji, składamy najlepsze, noworoczne życzenia radosnych i miłych dni, dużo zdrowia, szczęścia, dobrego samopoczucia na co dzień, pomyślności i zadowolenia w całym 2011 roku.

Dyrekcja CEN i Redakcja "Nauczycielskiej Edukacji"

O SZKOLNYM ZMAGANIU SIĘ Z JAKOŚCIĄ PRACY

- wywiad z Jackiem Stecem, dyrektorem Zespołu Szkół nr 13 w Koszalinie

Jacek Stec – dyrektor Zespołu Szkół nr 13 w Koszalinie

1. Panie Dyrektorze! Niedawno czytałem o uzyskaniu przez Pana szkołę kolejnego certyfikatu Klubu SUS. Mówią, że to bardzo ciekawa sprawa – gratuluję!

Program Szkoła ucząca się prowadzony jest od roku 2000 przez Centrum Edukacji Obywatelskiej w Warszawie i Polsko – Amerykańską Fundację Wolności. W 2001 roku do programu przystąpiło Gimnazjum nr 5. Byliśmy drugą koszalińską placówką, obok Szkoły Podstawowej nr 17, która ten program zaczęła wdrażać. W 2003 roku uzyskaliśmy po raz pierwszy certyfikat - tytuł „Szkoły uczącej się”, przyznany nam na lata 2003 – 2005. W uznaniu naszej szczególnej aktywności w działaniach na rzecz szkół zrzeszonych w Klubie Szkół Uczących Się, w 2005 roku nadano nam tytuł - „Szkoły wiodącej Szkół Uczących Się”.

Jesteśmy jedną z szesnastu szkół w Polsce posiadających ten tytuł. W 2006 roku po raz drugi uzyskaliśmy taki certyfikat, tym razem przyznany do 2008 roku. Wreszcie w maju bieżącego roku, tym razem już jako Zespół Szkół nr 13, w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa nr 5 i Gimnazjum nr 5, po raz trzeci ubiegaliśmy się o certyfikat „Szkoły Uczącej Się”. **Otrzymaliśmy tytuł lidera** tych szkół na lata 2010 – 2014. Jest to szczególny sukces naszej placówki, bowiem dotychczas tylko dwie szkoły w Polsce posiadają taki tytuł – Gimnazjum nr 42 w Warszawie i Szkoła Podstawowa nr 2 w Świętochłowicach.

Klub Szkół uczących się tworzą placówki ambitne, które stale poszukują nowych wyzwań, które dzielą się wymianą doświadczeń, dobrych pomysłów, stale doskonalą umiejętności nauczania i oceniania. Obecna reforma systemu edukacji, minister Katarzyny Hall, jest m.in. oparta na standardach wypracowanych przez szkoły uczące się. Ocenianie kształtujące, aktywizujące metody nauczania, wspomaganie – m.in. w ramach Spotkań Tematycznych Regionalnych, Ogólnopolskich Konferencji Klubu Szkół Uczących Się, działających sieci szkół - ewaluacja, czyli analiza mocnych i słabych stron placówki, samoocena metodą: profil szkoły – to sposoby działania szkół uczących się od dziesięciu lat. Dla „szkół susowskich” - to, co wprowadza aktualnie ministerstwo, jest od szeregu lat standardem ich pracy.

O SZKOLNYM ZMAGANIU SIĘ Z JAKOŚCIĄ PRACY

- wywiad z Jackiem Stecem, dyrektorem Zespołu Szkół nr 13 w Koszalinie – cd.

Proponowana przez ministerstwo samoocena szkoły, czyli ewaluacja wewnętrzna – od badania stanu początkowego, poprzez ustalenie kryteriów sukcesu, zbudowanie planu działania, monitorowanie i ewentualną modyfikację działań, aż do zbadania stanu końcowego, analizę danych, sformułowanie wniosków i określenie kierunków dalszych działań – to nic innego, jak schemat osiągania jakości wypracowany na przestrzeni lat przez „szkoły susowskie” – tak zwana „szóstka susowska”. Uzyskanie przez moją placówkę tytułu Lidera Szkół Uczących Się jest zatem potwierdzeniem, że działamy zgodnie z oczekiwaniami MEN. W tym samym czasie, kiedy ubiegaliśmy się o wspomniany tytuł Kuratorium Oświaty w Szczecinie przeprowadzało u nas ewaluację pracy szkoły. Jesteśmy pierwszą szkołą w Koszalinie, która zgodnie z nowymi procedurami została poddana ewaluacji. Uzyskane wyniki, poziom A i B – **bardzo wysoki i wysoki** – jeszcze raz potwierdziły, że prowadzone przez nas w okresie minionej dekady działania były jak najbardziej zgodne z obowiązującymi na świecie współczesnymi trendami oświatowymi.

2. Panie Dyrektorze, jak się Pan czuje w szkole, która po raz trzeci jest wyróżniona przez organizatorów Programu SUS?

Jestem dumny, że mogę kierować i pracować z tak ambitnym gronem, jakie tworzy Zespół Szkół nr 13. Są to ludzie, dla których praca nie jest złem koniecznym, uciążliwym obowiązkiem, lecz pasją, którą przekazują swoim podopiecznym. Duma moja wypływa również stąd, że uzyskany tytuł, to potwierdzenie spełniania przez szkołę oczekiwań uczniów i ich rodziców, a także nauczycieli. Rozmowy prowadzone w trakcie panelu, czyli wspólnego spotkania przedstawicieli szkół polskich - między innymi z Gdańska i Poznania - z rodzicami, uczniami i nauczycielami, nasi goście podsumowali słowami: „Rodzice są entuzjastami pracy szkoły. Uczniowie są bardzo zaangażowani w działania szkoły, uczą się poprzez zabawę, realizują wspólnie szereg projektów edukacyjnych, praca uczniów jest dobrze ukierunkowana. Nauczyciele z powołaniem oddają się swoim pasjom, są zgranym zespołem i działają jednym frontem”.

3. Panie Dyrektorze, co jest więc największym kapitałem szkoły?

Należymy do szkół, które nie lubią rutyny, ciągle się uczą i rozwijają, permanentnie działają, dzielą się swoimi doświadczeniami, ale również chętnie korzystają z pomysłów innych. Żeby jednak tak się działo, potrzeba przede wszystkim w szkole ludzi, którzy są entuzjastami wykonywanej profesji, którzy szkoły nie postrzegają przez pryzmat dwumiesięcznych wakacji czy osiemnastu godzin pracy. W ciągu ostatniej dekady taką właśnie grupę ludzi udało mi się stworzyć. Stanowi ona najlepszy kapitał szkoły i to jest powód do największej dumy.

4. Jakie szkoły uczestniczą w działaniach Klubu SUS? Czy są to faktycznie szkoły innowacyjne?

Przede wszystkim są to szkoły, które chcą się uczyć od innych, wymieniać doświadczeniami, nie tylko na forum kraju, lecz także międzynarodowym, współpracować z innymi szkołami w Polsce, uczyć się, jak w swoich szkołach planować i wprowadzać zmiany. Krótko mówiąc, to szkoły, które mają coś twórczego, eksperymentalnego, innowacyjnego do powiedzenia, zaoferowania innym placówkom w dziedzinie podnoszenia jakości własnej pracy. Klub Szkół Uczących Się adresuje swoje inicjatywy zarówno do dyrektorów - w ramach Klubu Dyrektora SUS, w ramach którego odbywają się debaty poświęcone roli dyrektora szkoły w jej rozwoju i podnoszeniu jakości - jak i do nauczycieli z całej Polski.

O SZKOLNYM ZMAGANIU SIĘ Z JAKOŚCIĄ PRACY

- wywiad z Jackiem Stecem, dyrektorem Zespołu Szkół nr 13 w Koszalinie – cd.

5. Jakie formy doskonalenia nauczycieli organizują szkoły Klubu SUS?

Szkoła Letnia SUS, Konferencje Ogólnopolskie, panele koleżeńskie, Spotkania Tematyczne Regionalne (STER), spotkania w ramach sieci SUS – to fora, podczas których nauczyciele mają okazję do wymiany doświadczeń, dyskusji nad realizowanymi celami, zaprezentowania prowadzonych działań innym szkołom, doskonalenia kompetencji pedagogicznych. W działaniach Klubu SUS uczestniczą **szkoły twórcze i innowacyjne**.

Szkoły wiodące SUS oraz RAJ (Rada Jakości SUS) - to grupy szkół i ludzi wspierających innych w ciągłym procesie podnoszenia jakości własnej pracy, m.in. poprzez pełnienie roli krytycznych przyjaciół czy wpływanie na wewnątrzszkolny system zapewniania jakości. Również w działaniach Klubu SUS biorą udział szkoły, które permanentnie chcą podnosić jakość pracy nauczycieli i szkoły. Akademia SUS, NAI (Nauczycielska Akademia Internetowa) - to struktury oferujące kursy, szkolenia, warsztaty m.in. z zakresu: oceniania kształtującego, samooceny pracy szkoły, aktywizujących metod nauczania. Wreszcie, w działaniach Klubu SUS uczestniczą szkoły, które chcą na bieżąco śledzić zmiany zachodzące w nauczaniu – uczeniu się i wprowadzać je w swoich placówkach.

6. Czy szkoły skupione w SUS proponują innym swoje drogi rozwoju i metody działania?

Możliwość spotkań z wybitnymi przedstawicielami, ikonami światowej nauki – profesorem Dylanem Wiliamem - światowej sławy ekspertem w dziedzinie efektywnego nauczania i oceniania - czy Marshalllem Rosenbergiem, twórcą metody Porozumienia Bez Przemocy – to prawdziwa uczta dla każdego dydaktyka. Nie tylko uczta, ale także lekcja inspirująca do robienia czegoś innowacyjnego, niestandardowego, odskocznia od szkolnej rutyny. Innowacyjność szkół zrzeszonych w Klubie SUS polega na tym, że działają one według zasady: **„Zróbcie to tak, jak my albo inaczej”** – nie narzucają określonej drogi rozwoju, metod działania, pokazują jedynie, jakie uruchamiają procedury prowadzące do osiągnięcia wysokiej jakości pracy.

Jacek Stec, dyrektor ZS nr 13 w Koszalinie wśród nauczycieli Klubu SUS podczas panelu koleżeńskiego (fot. Arch. ZS 13)

--> **Druga część wywiadu z dyrektorem Jackiem Stecem będzie w numerze 2/63/2011.**

Nauczycielski awans według propozycji MEN

Zespół opiniodawczo-doradczy

Nowy sposób wynagradzania nauczycieli, zmiany w systemie awansu zawodowego oraz wzmocnienie pozycji dyrektora to niektóre pomysły zmian w Karcie Nauczyciela, które przedstawiła minister Katarzyna Hall na kolejnym posiedzeniu zespołu opiniodawczo-doradczego do spraw statusu zawodowego nauczycieli.

Minister proponuje zachowanie stopni awansu zawodowego: nauczyciela stażysty, kontraktowego, mianowanego oraz dyplomowanego. Jednak staż zaczynałby się jeszcze na studiach i zakończony był egzaminem, który uprawniałby do podpisania dalszego kontraktu ze szkołą. Nowy system rezygnowałby z całej obecnej biurokratycznej procedury awansowej na rzecz egzaminu państwowego.

Lokalne systemy wynagradzania

Minister myśli też o stworzeniu lokalnych systemów wynagradzania nauczycieli, w których dodatkowe pieniądze pochodziłyby w części z funduszy samorządowych i likwidacji dotychczasowych dodatków. W ten sposób wynagradzani byłiby nauczyciele - począwszy od mianowanego - pełniący rozmaite funkcje w szkole.

Więcej samodzielności dla dyrektora

Zmiany w pełnieniu funkcji dyrektora minister określiła jako: **więcej wolności i więcej odpowiedzialności**. To dyrektorzy mieliby decydować o modelu awansu zawodowego w swoich szkołach, o zróżnicowaniu wynagradzania nauczycieli i powoływaniu ich na poszczególne funkcje oraz o długości trwania umów zawieranych z nauczycielami z krótszym stażem. Dyrektor byłby jednocześnie rozliczany z wyników pracy szkoły i mógłby być odwołany, gdyby szkoła/placówka osiągała słabe wyniki (1,2).

1. KRZYSZTOFIAK K., *Awans według minister*. „Elektroniczny Serwis Nauczyciela” – z 26.11.2010.

2. źródło: www.gov.pl

KSIĄŻKA, KTÓRĄ WARTO PRZECZYTAĆ!

Bogusław ŚLIWERSKI, *Teoretyczne i praktyczne podstawy samowychowania*. Kraków: Wydaw. „Impuls” 2010

Samowychowanie jest ważnym problemem edukacji, rozważanym nie od dziś. Nabiera szczególnego znaczenia w dobie akcentowania w niej podmiotowości ucznia, humanizacji i personalizacji celów edukacyjnych oraz treści nauczania. Jest, a w zasadzie powinno być, istotnym dopełnieniem rodzinnego i szkolnego wychowania. Ma charakter wybitnie indywidualny, choć nie bez znaczenia ma w nim wymiar społeczny (grupowy), oraz charakter komunikacyjny (interakcyjny).

W treści książki znajduje się szereg istotnych zagadnień związanych z problemami szkolnego wychowania oraz osobistego i zawodowego doskonalenia się nauczycieli. Książka zawiera 2 rozdziały:

I. W poszukiwaniu istoty samowychowania:

1. Problemy samowychowania w świetle badań Ireny Jundził;
2. Problematyka samowychowania w badaniach Stefana Packa;
3. Samowychowanie – problem wielokierunkowych badań empirycznych.

II. Trzy wymiary samowychowania:

1. Interakcyjny charakter samowychowania;
2. Samowychowanie jako dopełnienie procesu wychowania;
3. Grupowy charakter samowychowania. Książkę warto przeczytać i wykorzystać w edukacji! (JPS)

ARTYKUŁ, KTÓRY WARTO PRZECZYTAĆ!

M. POLAK, *Rozmowy o szkole dwa.zero*. „Edunews.pl” – z 24.11.2010

Artykuł relacjonuje fragmenty debaty z listopada 2010 r., zorganizowanej przez Centrum Edukacji Obywatelskiej i „Gazetę Wyborczą” w Warszawie z okazji uruchomienia „Programu Szkoła z klasą 2.0”. Autor pyta, w jakim gronie najlepiej rozmawiać o edukacji? Tylko w środowisku szkolnym? W relacji ministerstwo – związkowcy – nauczyciele? Dyrekcja – nauczyciele – rodzice? Jego zdaniem najciekawsza dyskusja i wymiana zdań jest wówczas, gdy rozmówcy reprezentują różne środowiska. Stąd pytania o sedno „Programu Szkoła 2.0” i jego cele?

Do debaty zaproszono różnych ekspertów od edukacji i nowoczesnych technologii informacyjnych. Jej celem była wymiana poglądów nt. sposobów wdrożenia technologii informacyjno-komunikacyjnych do codziennej praktyki szkoły. CEO opracowało projekt szkolnego kodeksu 2.0, czyli zbiór zaleceń, który ma pomóc szkołom włączyć lepiej wykorzystywać TIK na zajęciach. Zaproszeni goście – nauczyciele, konsultanci, dyrektorzy, przedstawiciele organizacji pozarządowych, biznesu, mediów – podzielili się uwagami, w jaki sposób szkoła 2.0 może zaistnieć w polskich realiach? Autor artykułu stwierdza, że w Polsce bardzo brakuje takich debat, podczas których można wymienić się różnymi, nieraz kontrowersyjnymi, poglądami, a jednocześnie rozmawiać w szerokim gronie osób zainteresowanych rozwojem szkoły. Dlaczego tak mało organizuje się takich debat? (...) Oto kilka spostrzeżeń i sugestii ww. autora z dyskusji.

Awers i rewers - Zdecydowanie ważny jest nauczyciel. Jest ogniwem, które musi prowadzić do polepszenia edukacji w szkole. Powinien być kompetentny (także w zakresie TIK), dobrze wyposażony (podstawowa infrastruktura komputerowa w szkole do dyspozycji + własne, osobiste, niedzielone z innymi członkami rodziny narzędzia w domu) i musi posiadać wsparcie (dyrekcji, rodziców, no i uczniów pewnie też). **W centrum edukacji jest jednak uczeń**, bo przecież wokół niego się kręci cała szkolna edukacja. Nauczanie ma jakby swój awers i rewers. Skuteczna edukacja zależy od tego, czy obie strony tego „medalu” będą ze sobą potrafiły współpracować?

Otwartość na współpracę - Jaki powinien być pierwszy krok nauczyciela? Zapraszać jak najczęściej do współpracy – nauczyciel nie może bać się, że uczniowie będą w pewnych obszarach wiedzieć więcej – musi potrafić to wykorzystać jako atut na drodze do udanych lekcji. Współpraca będzie ważna nie tylko w przypadku technologii, ale również projektów. Jak poprowadzić szkolny projekt bez współpracy w klasie? Uczniowie już dziś są w stanie przejąć część zadań, na które nauczycielom nie starcza po prostu czasu (np. przygotowanie sprzętu komputerowego i elektronicznego do zajęć).

Więcej wolności w edukacji - Bogactwo poglądów, koncepcji i pomysłów cieszy – zdaniem autora. Dostrzega, że chyba powoli odrzucamy skostniały i hierarchiczny model szkoły sięgający XIX wieku. Internet dał swobodę tworzenia nowych scenariuszy edukacyjnych, komunikowania się i eksperymentowania. Potrzebujemy w edukacji **więcej wolności i więcej autonomii** na poziomie i ucznia i nauczyciela. **Artykuł warto przeczytać!** (JPS)

Plastyczne prace dzieci szkolnej świetlicy w SP w Bobolicach (fot. Arch. SP)

DLACZEGO ZACZYNAMY OD PRZEDSZKOLA?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Wojewódzki Urząd Pracy
w Szczecinie

Na terenie oddziaływania Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Trzyglowie, który obejmuje 14 wsi, nie ma przedszkola ani ogniska przedszkolnego. Jedyny oddział przedszkolny istnieje przy szkole w Trzyglowie. Młodsze dzieci nie mają dostępu do edukacji na terenie swoich miejscowości. Braki w edukacji przedszkolnej na jej najwcześniejszym etapie sprawiają, że postępy dydaktyczne i uspołecznianie dzieci wiejskich są wolniejsze niż ich rówieśników z ośrodków miejskich, gdzie dostęp do przedszkoli jest łatwiejszy.

Dzieci Przedszkola w Trzyglowie podczas zabawy (fot. Arch. SP w Trzyglowie)

Wyżej wymienione fakty stanowiły przyczynek do powstania projektu „**Zaczynamy od przedszkola**” autorstwa Joanny Urbańskiej-Szczygieł (wicedyrektora szkoły) oraz Beaty Kozłowskiej (pedagoga i nauczyciela języka angielskiego). Projekt ten został zgłoszony do konkursu 1/9.5/09 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki ogłoszonego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie i otrzymał dofinansowanie na jego realizację w kwocie 49 994 zł.

DLACZEGO ZACZYNAMY OD PRZEDSZKOLA? – cd.

Celem głównym projektu jest zwiększenie dostępu dzieci w wieku 3 – 5 lat do edukacji przedszkolnej, wspomagającej harmonijny rozwój dziecka i przygotowującej do nauki szkolnej. Cel zostanie osiągnięty poprzez udział dzieci w zajęciach przedszkolnych, które będą odbywały się od września do czerwca roku szkolnego 2010/2011. Łącznie dzieci będą uczestniczyły w 240 godzinach zajęć obejmujących kształcenie językowe, muzyczne, matematyczne, przyrodnicze, manualne i fizyczne prowadzonych w blokach tematycznych, zgodnie z metodyką wychowania przedszkolnego.

Zajęcia prowadzone są przez wykwalifikowane nauczycielki edukacji wczesnoszkolnej, posiadające wieloletnią praktykę i bogate doświadczenie zawodowe.

Poprzez realizację projektu wzrosną szanse edukacyjne dzieci w wieku 3-5 lat pochodzących z terenów wiejskich, nastąpi zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej pomiędzy dziećmi wiejskimi a miejskimi oraz zostanie podniesiona świadomość rodziców w zakresie korzyści płynących z wczesnej edukacji dziecka.

Dzięki projektowi dzieci zostaną przygotowane do podjęcia nauki szkolnej poprzez uczestnictwo w zajęciach przedszkolnych.

Przedszkolne dzieci podczas zabawy (fot. Arch. SP w Trzygłowie)

Pomoc ta będzie udzielona dzieciom w najbardziej sprzyjającym do tego celu okresie życia oraz zapobiegać będzie w pierwszym okresie edukacji niepowodzeniom, które wpływają negatywnie na dalszą naukę i życie zawodowe. Młodzi ludzie chętniej będą podejmować różne wyzwania wyposażeni w trwałe umiejętności, pewni swojej wiedzy. Łatwiej będzie im osiągnąć sukcesy edukacyjne porównywalne z uczniami szkół miejskich. Jednocześnie realizacja projektu wspomogą rodziców w pełnieniu przez nich roli osoby wspierającej dziecko w procesie edukacji.

Projekt „Zaczynamy od przedszkola” jest jednym z działań wynikających ze Strategii Rozwoju Gminy Gryfice i Planu Rozwoju Miejscowości Trzygłów opracowanego przez Gminę Gryfice na lata 2005-2020. Powyższe dokumenty mówią o potrzebie stworzenia sprawnego systemu edukacji pozaszkolnej, podniesienia poziomu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców wsi Gminy Gryfice. Przy pomocy środków uzyskanych w ramach projektu „Zaczynamy od przedszkola” możliwe będzie poszerzenie systemu edukacji pozaszkolnej, wzmocnienie motywacji do nauki i aktywności na rzecz środowiska lokalnego.

DLACZEGO ZACZYNAMY OD PRZEDSZKOLA? – cd.

Projekt znajduje również swoje uzasadnienie w Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Gryfice na lata 2007-2013, gdzie jako cel operacyjny przyjęto zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju zgodnie z ich potrzebami, poprzez rozwój sieci placówek edukacyjnych i kulturalnych dla dzieci i młodzieży.

Projekt obejmuje 24 dzieci w wieku 3 – 5 lat mieszkających na terenie wsi Trzygłów oraz, w miarę możliwości, z innych wsi z obwodu szkoły. Beneficjentami projektu są także rodzice, gdyż dla nich zostaną zorganizowane 2 spotkania z pedagogiem, podczas których poszerzą oni swoją wiedzę pedagogiczną, co pozwoli im lepiej organizować pracę wychowawczą z dzieckiem w domu.

Prace plastyczne dzieci Przedszkola w Trzygłowie (fot. Arch. SP w Trzygłowie)

Jeżeli projekt spotka się on z przychylnym odbiorem środowiska lokalnego, a jego rezultaty będą wymierne, szkoła planuje organizację i prowadzenie kolejnych cykli zajęć przedszkolnych dla następnych grup dzieci, w miarę dostępności środków finansowych.

Projekt jest realizowany przez Szkołę Podstawową w Trzygłowie, instytucję, która posiada wieloletnie doświadczenie w organizowaniu i prowadzeniu szkoleń, kursów oraz realizacji projektów pozabudżetowych i finansowanych ze środków UE. Od 1999 roku szkoła z dużym powodzeniem realizuje projekty przeznaczone nie tylko dla uczniów, ale również dla społeczności lokalnej.

Do realizacji zadania szkoła udostępniła bezpłatnie pomieszczenia szkolne wraz z ich wyposażeniem. Specjalistyczne pomoce, których nie ma w zasobach szkoły, zostały zakupione z budżetu projektu.

Beata Kozłowska – koordynatorka projektu, SP w Trzygłowie

Znaczenie zabaw w rozwoju dziecka

Dominującą formą aktywności dziecka w wieku przedszkolnym jest zabawa. Liczne badania naukowe potwierdzają, jak ważna dla rozwoju dziecka, jego pełnej osobowości jest zabawa. Od pierwszych miesięcy życia dzieci bawią się, wykonując proste ruchy, jak machanie kończynami, przebieranie palcami itp. Z czasem zabawy małych dzieci przybierają coraz bardziej skomplikowane formy. Pojawiają się manipulowanie przedmiotami, potrząsanie, otwieranie, zamykanie, darcie, składanie, rozkładanie, potem układanie klocków, wykonywanie ruchów bardziej złożonych, np. wielokrotne skakanie ze schodów, podskakiwanie, bieganie, przeskakiwanie itp., oraz przyjmowanie ról osób dorosłych, tj. zabawa „z rolą”: w dom, kolejarza, w strażaków itp. Wszystkie te czynności wykonuje dziecko z radością, jeśli tylko otoczenie nie hamuje tej aktywności, dostarcza odpowiednich zabawek, jeśli dziecko ma miejsce i czas na zabawę.

Obok nauki i pracy zabawa jest naturalną formą działalności człowieka. Jej cechą charakterystyczną jest spontaniczność i dobrowolność. Cel zabawy spełnia się sam w sobie, w odróżnieniu od nauki i pracy, które są nastawione na uzyskanie efektu i osiągnięcie celu. Zabawa poszerza wiadomości, pogłębia uzdolnienia, wyrabia aktywny stosunek do otoczenia społecznego. Nic więc dziwnego, że dzieci, które mają dużo czasu na zabawę, których umysł jest stale zasilany ciekawymi obrazami z życia otoczenia, posiadają ciekawy zapas wyobrażeń i rozwiniętą fantazję. **Zabawa jest źródłem radości**, daje ujście pragnieniom i uczuciom, pogłębia wiarę w siebie. W okresie dzieciństwa i młodości przygotowuje do życia, a w okresie dojrzałości daje odpoczynek po pracy, przyczynia się do rozładowania napięć i poprawia samopoczucie.

gk24.pl

(fot. Radek Kaleśnik – www.gk24.pl)

Tańce towarzyskie – niektórzy je lubią

Współczesna psychologia (1,2,3) duże znaczenie w rozwoju dziecka przypisuje „**obrazowi samego siebie**”, jaki kształtuje się we wczesnym dzieciństwie. Dziecko uczy się nie tylko tego, jaki jest świat, który je otacza, ale także tego, jakie jest ono samo. Wprawdzie, „obraz samego siebie” kształtuje się pod wpływem rodziców i najbliższego otoczenia, ale może on ulec zmianie pod wpływem rówieśników. Jaki jestem? Jak zachowam się w różnych sytuacjach? Czego się boję? Co umiem? Czy mi się uda? Jakie mam zdolności? W zależności od tego, jakie będą odpowiedzi na te pytania, dziecko, a potem człowiek dorosły, będzie podejmować nowe zadania szybko i zdecydowanie, z odwagą lub niepewnie i z lękiem, będzie w dobrych lub złych stosunkach z otoczeniem, będzie wierzył w siebie lub nie.

Znaczenie zabaw w rozwoju dziecka – cd.

Gry i zabawy są doświadczeniem nieobojętnym dla ukształtowania się „obrazu samego siebie”. Najbardziej korzystny jest obraz zgodny ze stanem rzeczywistym. Zawyżona lub zaniżona samoocena zniekształca stosunki ze światem. Dydaktyka wyróżnia różne zabawy. Jakie one mają znaczenie dla rozwoju dziecka?

Zabawy manipulacyjno- konstrukcyjne - zaspokajają potrzebę poznawania właściwości i ich wytwarzania. Są one domeną praktycznych doświadczeń dziecka kształtujących w działaniu jego myślenie, dostarczają doświadczeń będących podstawą wiedzy o przedmiotach. Zabawy te rozbudowują zainteresowania i inwencję techniczną.

Zabawy badawcze - polegają na robieniu przez dziecko różnych doświadczeń. Dziecko bierze udział w tych zabawach, badając właściwości różnych rzeczy i zjawisk, zaspakajając intelektualną ciekawość, doznając rozlicznych wrażeń.

Zabawy ruchowe zaspakajają samorzutną potrzebę ruchu. Dzieci biegają, skaczą chodzą na piętach itp. Charakterystyczną dla dzieci w wieku przedszkolnym jest potrzeba zmienności ruchu. Męczy je ruch monotonny i jednostajny.

Gry dydaktyczne - zasadniczo różnią się od zabaw twórczych i konstrukcyjnych. Różnica polega głównie na tym, że zostały opracowane i pomyślane przez wychowawców, a głównym zadaniem jest nauczanie.

Różne typy zabaw powinny odpowiadać potrzebom i możliwościom dzieci, a sytuacje zabawowe mogą być dla dorosłych źródłem wiedzy o dziecku. Udział nauczyciela w zabawach dowolnych dzieci powinien być dyskretny, polegający na współdziałaniu z dzieckiem, udzielaniu mu pomocy w razie potrzeby. Nauczyciel powinien wspierać i stymulować oraz urealniać pomysły dziecka.

Warto przeczytać:

1. ZGRYCHOWA I., *Zabawy na słońce i deszcz*.
2. TRZEŚNIEWSKI R., GNIEWKOWSKI W., *Zabawa w życiu i rozwoju dziecka*.
3. BOGDANOWICZ Z., *Zabawy dydaktyczne dla przedszkoli*.

Opracowała: Aneta Zarychta

ARTYKUŁ, KTÓRY WARTO PRZECZYTAĆ!

**Bogumił SOCZYŃSKI, W sprawie kodeksu etyki nauczycieli.
„Przegląd Oświatowy” 2010 nr 19, s. 11.**

Autor artykułu stawia zasadnicze dla nas pytanie, **czy wprowadzenie w szkołach kodeksu etyki nauczycieli jest zgodne z prawem?** Otóż – nie jest zgodne z obecnym prawem.

Faktycznie, w ostatnim czasie nadgorliwi dyrektorzy organizują spotkania rady pedagogicznej, przynosząc gotowe kodeksy etyki nauczycieli oraz pisemne oświadczenia, które przekazują nauczycielom do podpisania. W oświadczeniach stwierdzają, że zapoznali się z kodeksem. Oto zwyczajna bezpłodna formalność, jakich w szkole jest ogrom. Nauczyciele na pytanie, dlaczego wprowadzają kodeksy etyki nauczyciela w szkole? – otrzymują od dyrektorów odpowiedź, że kodeks etyki wprowadza się na podstawie zarządzenia zarządczego (masło maślane!) dotyczącego kontroli dokumentacji w szkołach.

W obecnym systemie prawnym brak jest jakichkolwiek podstaw do wprowadzania takiego kodeksu w szkołach i placówkach oświatowych – kategorycznie stwierdza Bogumił Soczyński, prawnik współpracujący z „Przeglądem Oświatowym” – dwutygodnikiem „Solidarności” Pracowników Oświaty i Wychowania w Gdańsku. Artykuł warto poznać! (JPS)

DLACZEGO SZKOŁA POTRZEBUJE KREATYWNOŚCI?

Zadaniem współczesnej szkoły przestaje być tradycyjne nauczanie i wychowywanie. Teraz akcentuje się organizowanie uczenia się i wspieranie indywidualnego rozwoju uczniów. To domaga się kreatywności nauczyciela i uczniów. Wymaga zasadniczej zmiany filozofii i strategii szkolnej edukacji oraz organizacji pracy szkoły oraz także wzrostu wzajemnego zaufania i podmiotowości zainteresowanych stron. Podstawowymi więc problemami obecnej edukacji i szkolnych oddziaływań wychowawczych są pytania:

- Dlaczego podstawowym zadaniem szkoły jest dziś budowanie edukacji kreatywności uczniów?
- Jak skutecznie wyzwalać twórcze postawy i wspierać indywidualny rozwój każdego ucznia w szkole?
- Jak zdobyć ich zaufanie i szacunek uczniów oraz autorytet?
- Jakie sposoby osiągania celów edukacyjnych faktycznie wspierają rozwój uczniów?
- Jak rozwiązywać trudne problemy edukacyjne w szkole?
- Jak podnieść motywację nauczycieli do korzystania z dydaktyki epoki cyfrowej? – i inne.

Edukacja, tak szkolna jak i nauczycielska, boryka się z wieloma trudnymi problemami. Podstawowym problemem jest odtwórczy charakter wymagań wobec uczniów oraz potrzeba kreatywności. **Zapraszam czytelników „NE” – nauczycieli do dyskusji** o budowaniu edukacji kreatywności (JPS).

Plastyczne prace dzieci prezentowane w CEN (fot. A. Paczkowski)

Centrum Nauki Kopernik w Warszawie

4 listopada uroczyste swoją działalność zainaugurowało Centrum Nauki Kopernik w Warszawie. Znajduje się w nim ponad 450 eksponatów, 22 eksponatów artystycznych, sześć wystaw stałych. Centrum to 20 tys. m kw. powierzchni, 100 animatorów towarzyszących zwiedzającym i planowane prawie pół miliona gości rocznie. Działalność "Kopernika" rozpoczęła się od "Wielkiego Wybuchu" - multimedialnego, plenerowego spektaklu w reżyserii Petera Greenawaya i Saskii Boddeke. Na godzinną opowieść przedstawioną na tle elewacji Centrum złożyły się efekty świetlne, projekcje, animacje i występy na żywo oraz elementy filmu (1). Będzie ono propagować i upowszechniać osiągnięcia nauki i techniki. (Red.)

1. RZEKANOWSKI J., *Wielki wybuch w Koperniku* – [www."GN"](http://www.GN) z 5.11.2010.

ARTYKUŁ, KTÓRY WARTO PRZECZYTAĆ!

Mariusz MALINOWSKI, *Pierwsza odsłona cyklu Gra w klasy kreatywności – czyli, gdy możliwe staje się możliwe....*, „Dyrektor Szkoły” 2010 nr 7, s. 50-52

- Czym jest i jakie znaczenie ma kreatywność ucznia i nauczyciela?
- Jak kreatywnie uczyć się i organizować uczenie się w szkole?
- (Czytelniku – tu jest miejsce na Twoje pytanie)

Autor ww. artykułu na wstępie przedstawia pewną opowieść o kreatywności, którą najlepiej ilustrują dwa cytaty. Są to słowa słynnego filozofa francuskiego Rene Descartes’a *cogito ergo sum* (**Myślę, więc jestem**) i słowa specjalisty od pomysłowości Edwarda de Bono, który powiedział *ago ergo erigo* (**Działam, więc tworzę**). W drugiej części artykułu autor podpowiada, jak można poznać swoją kreatywność.

--> Jak poznać swoją kreatywność?

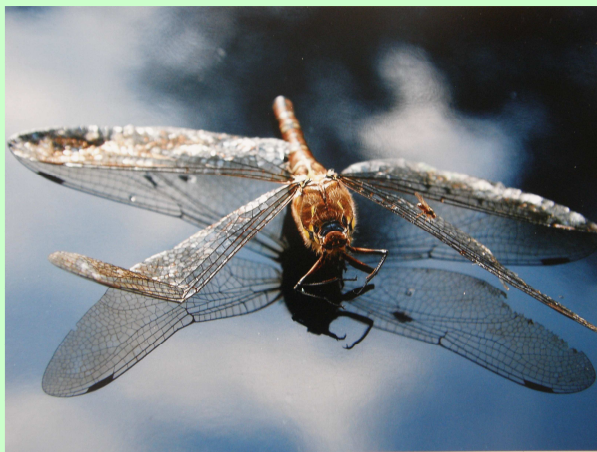
Niezbędne jest określenie podstawowych warunków powodujących, że możemy zacząć ćwiczyć naszą naturalną dyspozycję do kreatywności. Konieczne podstawowe umiejętności to:

- **koncentracja uwagi, ukierunkowanie uwagi i sterowanie uwagą.**

Ze względu na to, że kreatywność jest przeciwieństwem rutyny, a zatem i naturalnego przyzwyczajenia, które – jak głosi przysłowie – jest drugą naturą człowieka, należy pomyśleć o nowym „oprogramowaniu” dla naszej codziennej pracy umysłowej. Trzeba nastawić się na nowy styl myślenia, z premedytacją nakierowany na nowe możliwości. Nie mają to być jednak jakieś **przypadkowe zmyślenia** czy nieodpowiedzialne wymysły, ale poważna, przemyślana twórczość.. Postępujemy wobec tego w zgodzie z pryncypialnym trybem odpowiedzialnej kreatywności wyrażającej się w ideogramie: 3 x pomyśl, zanim pomyślisz!.

--> Czy kreatywność jest kompetencją dyrektora szkoły?

Autor wskazuje, że współczesny przedstawiciel kadry zarządzającej w oświacie jest przedstawicielem grupy, od której wymaga się raczej skutecznego, efektywnego działania, a nie postawy kontemplatywnej wycofanej ze zgiełku życia czy tego szczególnego rumoru cechującego placówki oświatowe. Z tego też względu wymóg kreatywności stawiany jest często jako konieczny element kompetencji osób powołanych do zarządzania organizacjami uczącymi się i nauczającymi. Zachęca czytelników do wspólnego przemyślenia sugestywnego wzoru kreującego dyrektora szkoły na „menedżera pomysłów”. Wzór ten w postaci ideogramu wygląda tak: $IK = IQ + IE + IW$ - Inteligencja Kreatywna = Inteligencja Intelaktualna + Inteligencja Emocjonalna + Inteligencje Wielorakie. Artykuł warto przeczytać! (JPS)

Ważka: zdjęcie Dominiki Terczyńskiej z Pałacu Młodzieży w Koszalinie - III nagroda w kategorii klas 4-6 w VII Międzyszkolnym Konkursie Fotografii Dziecięcej – Koszalin 2009 (fot. Dominika Terczyńska)

Innowacyjna szkoła 2011 – konkurs dla nauczycieli i szkół

Konkurs rozpoczął się 1 grudnia 2010, ale po raz pierwszy został zorganizowany w roku szkolnym 2007/2008. Jego **główne cele** to:

- Zachęcenie do dzielenia się doświadczeniami w zastosowaniu nowych technologii (ICT) w zarządzaniu placówką i dydaktyce;
- Docenienie i promowanie kadry zarządzającej, nauczycieli i lokalnego środowiska zaangażowanych w pracę na rzecz innowacyjności placówki;
- Zebranie i propagowanie przykładów dobrej praktyki z wykorzystywaniem technologii ICT;
- Budowanie społeczności innowacyjnych szkół przez portal społecznościowy „Partnerstwo dla przyszłości” oraz uczestnictwo przedstawicieli dyrekcji i grona nauczycielskiego w corocznej konferencji – „Forum innowacyjnych szkół”.

Konkurs polega na przygotowaniu prezentacji szkoły przygotowanej wg określonego przez organizatorów szablonu i umieszczeniu na portalu „Partnerstwo dla przyszłości”.

Prezentacja szkoły powinna przekonać m.in. o:

- jej otwartości na nowe technologie i ich wykorzystanie w pracy dydaktycznej (przede wszystkim w zdobywaniu i przetwarzaniu informacji i umiejętności wykorzystywania nowych technologii przez uczniów i twórczego zaangażowania nauczycieli);
- jej aktywności w propagowaniu stosowania ICT wśród uczniów i nauczycieli.

Innowacyjny nauczyciel 2011 – konkurs dla nauczycieli

Konkurs jest organizowany corocznie od roku szkolnego 2004/2005. Jego **główne cele** to:

- kształcenie i rozwijanie umiejętności efektywnego wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w dydaktyce;

- rozwijanie umiejętności korzystania z zasobów internetowych w pracy z uczniami;
- integracja nowoczesnych technologii w organizowaniu i realizowaniu szkolnej dydaktyki;
- tworzenie bazy elektronicznych zasobów edukacyjnych dla nauczycieli.

- W konkursie mogą brać udział czynni zawodowo nauczyciele wszystkich typów szkół. Udział polega na zrealizowaniu z grupą uczniów w ramach zajęć szkolnych projektu edukacyjnego oraz przygotowaniu prezentacji wg określonego wzorca i umieszczenie jej na portalu „Partnerstwo dla przyszłości”.
- Nauczyciele biorący udział w konkursie, których projekty są poprawne, biorą udział w corocznej konferencji – „Forum Innowacyjnych nauczycieli”.
- Zwycięzcy konkursu „Innowacyjny nauczyciel” otrzymują cenne nagrody i reprezentują Polskę na Europejskim Forum Innowacyjnych Nauczycieli oraz na Światowym Forum Innowacyjnych Nauczycieli. (JPS)

Twórcze zainteresowanie zawodem - warsztaty dla nauczycieli

Pracownia Kształcenia Zawodowego CEN oraz Wydział Mechaniczny Politechniki Koszalińskiej zorganizowały 25 listopada 2001 r. - dla dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych, kierowników praktycznej nauki zawodu, nauczycieli przedmiotów teoretycznych i praktycznej nauki zawodu - wspólne warsztaty. Była to już trzecia edycja warsztatów realizowanych we współpracy z tą uczelnią. Warsztaty były formą realizacji porozumienia o współpracy zawartego w 2008 roku z PK. W program spotkania znalazł się: **wykład wprowadzający** prof. dr hab. inż. Piotra Stępnia pt. **Biomimetyka – przykłady rozwiązań biologicznych w nauczaniu zawodów**. Ciekawe były **zajęcia praktyczne w laboratoriach**, w zależności od zainteresowań, uczestnicy mogą wziąć udział w wybranych ćwiczeniach praktycznych wg poniższego wykazu.

Nazwa laboratorium	Temat ćwiczenia
Laboratorium Miernictwa	Współrzędnościowa technika pomiarowa
Laboratorium Mechaniki i Wytrzymałości Materiałów	1) Modelowanie i symulacja procesów technologicznych. 2) Badanie procesów walcowania gwintów.
Laboratorium Inżynierii Produkcji	Systemy wirtualne w projektowaniu procesów obróbki części maszyn.
Laboratorium Mechaniki Precyzyjnej	Badanie topografii powierzchni.
Laboratorium Techniki Próżniowej	Metody pomiaru próżni.
Laboratorium Nanotechnologii	Wytwarzanie i badanie właściwości twardych warstw.
Laboratorium Technologii Żywności i Żywienia Człowieka	1) Ocena skuteczności masowania mięsa na wyroby typu kebab. 2) Ocena technologiczno-wypiekowa mąki.
Laboratorium Chemii Stosowanej	Konduktometryczne oznaczenie kwasu siarkowego.

Andrzej Derkacz – kierownik Pracowni Kształcenia Zawodowego CEN

2011 - Rokiem Marii Skłodowskiej-Curie

Sejm przyjął 3 grudnia 2010 uchwałę o ustanowieniu roku 2011 Rokiem Marii Skłodowskiej-Curie.

"W setną rocznicę przyznania Marii Skłodowskiej-Curie Nagrody Nobla w dziedzinie chemii za odkrycie nowych pierwiastków polonu i radu, Sejm RP postanawia oddać hołd jednemu z najwybitniejszych naukowców naszych czasów, którego przełomowe odkrycia przyczyniły się do światowego rozwoju nauki" - napisano w uchwale(1). W szkołach warto się zastanowić, jak uhonorować tamte wydarzenia i osobę Marii Skłodowskiej-Curie? (Red.)

1. www.Popularyzator Nauki z 06.12.2010

Dziesiąta edycja Międzyszkolnych Spotkań z Fizyką rozpoczęta

28 września w Gimnazjum nr 5 w Koszalinie odbyło się pierwsze w tym roku szkolnym spotkanie nauczycieli i uczniów w ramach MSzF. Uczestników przywitał dyrektor Zespołu Szkół nr 13 - Jacek Stec. Przypomniął, że w tym roku minie 10 lat od kiedy spotykamy się w murach szkoły, aby pokazywać ciekawe eksperymenty fizyczne, uczyć się obserwować, analizować i wnioskować. Główny cel naszych spotkań w bieżącym roku szkolnym to **ukazanie zjawisk fizycznych w aspekcie praktycznego ich wykorzystania**.

I rozpoczęliśmy! Pani Kazimiera Piwowarczyk-Rossa, nauczycielka ze szkoły – gospodarza spotkań **przygotowała 6 pokazów**. Dotyczyły one: przewodnictwa cieplnego (*Dlaczego gaz pali się nad metalowym sitkiem?*), ciśnienia hydrostatycznego, działania układu bloków, napięcia powierzchniowego, drgań, rozszerzalności temperaturowej. Uczniowie odpowiadali na postawione pytania. Podobnie jak w poprzednich latach odpowiedzi uczniów będą oceniane przez nauczycieli i uczniowie w swoich szkołach otrzymają piątki z fizyki, jeśli uzyskają 80% poprawnych odpowiedzi.

Uczeń gimnazjum demonstruje swoje doświadczenie (fot. AP)

Nauczyciele fizyki na pokazie (fot. AP)

Po wykonaniu pokazu, zawsze się go omawia, wyjaśniane są różne problemy związane z eksperymentem. Na tym etapie pomocą służy **Irena Kisiel**, doradca metodyczny, aktywnie współpracują też nauczyciele obecni na spotkaniu. Czas mija szybko. Zainteresowanie uczniów jest duże. W każdym spotkaniu uczestniczy grupa ok. 30 uczniów i 10 nauczycieli. Po zakończeniu pokazów ustalamy wspólnie z nauczycielami tematy następnych doświadczeń, metodykę wykonywanych eksperymentów.

Urszula Rusiak – nauczyciel konsultant CEN

Jak w szkole pomagać uczniom rozwijać ich talenty?

Misją szkoły powinno być pomaganie wszystkim młodym ludziom w rozwijaniu ich talentów, możliwości i zainteresowań - przypomniała minister edukacji Katarzyna Hall w specjalnym liście do uczniów, nauczycieli i rodziców na rozpoczęcie roku szkolnego 2010/2011 (1).

Minister napisała w ww. liście: „Chciałabym, aby rozpoczynający się rok szkolny był dla każdego ucznia pełen pozytywnych doświadczeń związanych ze zdobywaniem nowych umiejętności i rozwojem własnych zainteresowań, aby szkoły nastawiły się na odkrywanie uczniowskich talentów i ich promowanie, na bardziej indywidualne podejście do potrzeb uczniów. Pamiętajmy, że **każdy uczeń jest inny**, posiada zróżnicowane umiejętności i predyspozycje”. Podkreśliła także, że liczy na to, iż nauczyciele czynnie włączą się w poszukiwanie uzdolnień u swoich uczniów. "Wydaje się być oczywiste, że odkrywanie talentów jest łatwiejsze w szkołach przyjaznych uczniom".

Ważną cechą skutecznego motywowania jest umiejętne dostrzeganie i pielęgnowanie uczniowskich zdolności oraz talentów. Ucznia trzeba postrzegać i traktować, jak zdolne dziecko. Każdy przecież ma określone zdolności (inteligencję), jakieś kierunkowe uzdolnienia i talenty. Potrzebna jest tu delikatność, umiar i wyczucie, ale i obserwacyjne kompetencje nauczyciela. Jest też potrzebny autentyczny szacunek do talentów i indywidualności ucznia – wskazano w treści artykułu pt. *Każdego ucznia traktować jak zdolne dziecko* (2).

Minister poinformowała także, że kontynuowany będzie rządowy program **"Radosna szkoła"**, dzięki któremu w kolejnych szkołach podstawowych powstają miejsca i place zabaw dla dzieci. "Mam nadzieję, że dzięki temu w pierwszych klasach grupa sześciolatków będzie coraz liczniejsza". Przypomniała, że rok szkolny 2010/2011 jest kolejnym rokiem wdrażania nowej podstawy programowej nauczania, a także kontynuacji upowszechnienia wychowania przedszkolnego, przede wszystkim w grupie pięciolatków. "Będzie to także - zgodnie z obietnicą premiera Donalda Tuska - kolejny rok, w którym nauczyciel, jako jedyna budżetowa grupa zawodowa w Polsce, otrzymają **znaczące podwyżki wynagrodzeń**" - zaznaczyła minister.

Małgorzata Hall podziękowała również w liście wszystkim tym, którzy pomogli dzieciom z terenów dotkniętych powodziami m.in. poprzez organizację wyjazdów edukacyjnych i wakacyjnych, w trakcie których dzieci mogły poszerzać wiedzę i odpoczywać po trudnych przeżyciach (...). (JPS.).

1. www.interia.pl - Hall: Szkoły powinny pomagać w rozwijaniu talentów.

2. SAWIŃSKI J. P., *Każdego ucznia traktować jak zdolne dziecko*. „Informacja pedagogiczna – Motywowanie” - www.cen.edu.pl.

Zima w Mielnie (fot. mm.koszalin)

ARTYKUŁ, KTÓRY WARTO PRZECZYTAĆ! **Marzena Żylińska:** ***Szkoła szkodzi na mózg. „Polityka” 2010 nr 36 (2772)***

W zasadzie wszystkie dzieci cieszą się, że pójdą do szkoły i mają wysoką motywację do nauki, ale nastawienie to szybko się zmienia. Ponad połowa polskich uczniów deklaruje, że nudzi się w szkole, a z roku na rok ich liczba rośnie nawet o kolejne 10% (badania z 2009 r. prof. Janusza Czapińskiego). Niemieccy uczniowie (dane z 2008 r.) wśród rzeczy, których najbardziej nie lubią, szkołę wymieniają na drugim miejscu, tuż za dentystą. (Marzena Żylińska: *Szkoła szkodzi na mózg. „Polityka” nr 36 (2772) z 4 września 2010 – za: „Nowa Szkoła” 2010 nr 8 s. 65).* (Red.)

Jak odkrywać uczniowskie talenty?

Oto fragment wystąpienia Katarzyny Hall, minister edukacji narodowej, wygłoszonego podczas uroczystości na Zamku Królewskim w Warszawie (1).

Katarzyna Hall, minister edukacji narodowej, podczas uroczystości wręczenia tytułu „Nauczyciel Roku 2010” na Zamku Królewskim w Warszawie – powiedziała dosłownie:

--> „Cieszę się, że mogę tu być z Państwem, że mogę podkreślić **wyjątkowość zawodu nauczyciela**. Pan Prezydent tak pięknie mówił o tym, że mamy wielu wspaniałych nauczycieli. Rzeczywiście, ci z Państwa, którzy zostaliście w tym Konkursie wyróżnieni, jesteście wspaniałymi przykładami dla innych. Przecież wasza droga zawodowa w jakiś sposób staje się publiczna, wyróżniona. Ten rok szkolny ogłosiliśmy **Rokiem Odkrywania Talentów**. Dlaczego? By podkreślić, że każdy uczeń jest wyjątkowy, że ma swoje mocne strony, szczególne zainteresowania, predyspozycje, zdolności, którym trzeba się przyjrzeć z uwagą. Naszym wyróżnionym tej uwagi z pewnością nie brakuje. W standard pracy nauczyciela wchodzi takie wnikliwe przyglądanie się z uwagą każdemu młodemu człowiekowi i wydobywanie z niego tego, co najpiękniejsze. **Każdy z nas jest wyjątkowy - i uczeń, i nauczyciel**. Dbajmy o to, żeby w polskim systemie edukacji były mechanizmy sprzyjające rozwijaniu talentów (1)

1. Piotr, *Odkrywajcie talenty uczniów*. Fragment wystąpienia wygłoszonego podczas uroczystości na Zamku Królewskim w Warszawie. „GN” 2010 nr 42.

Doświadczenia z realizacji przedsięwzięcia – „Książeczki - bajeczki na jesienne i wiosenne dni”

Realizacja tego przedsięwzięcia trwa już 6 lat. Z początkiem roku szkolnego 2006/2007 rozpoczęłam przedsięwzięcie polegające na wzbogaceniu i kontynuowaniu zainteresowania rodziców akcją: „Cała Polska czyta dzieciom”. Przez kilka lat staraliśmy się zainteresować rodziców tą akcją. Jej celem było popularyzowanie idei głośnego czytania i dostrzegania jego wpływu na rozwój dziecka. Realizacja polegała na zapraszaniu chętnych rodziców do grupy w celu codziennego 15-minutowego czytania dzieciom wybranej bajki.

Po wnikliwej obserwacji działań nauczycieli w grupach w tym zakresie, oraz po rozmowie z Panią dyrektorką jako inicjatorem pomysłu, postanowiłam wzbogacić tą ofertę edukacyjną o kiermasz „Książka na jesienne dni”. Na początku próbowałam zachęcić do aktywnego uczestniczenia w tym przedsięwzięciu rodziców. Napisałam do rodziców list, który zawierał m.in. prośbę o przynoszenie do grup niepotrzebnych „oczytanych” książek, które będą sprzedawane za symboliczną kwotę na kiermaszu. Oczywiście na wstępie przypomnieliśmy rodzicom o wartości głośnego czytania.

Prezentacja multimedialnej bajki czytanej przez bibliotekarkę - Małgorzatę Wojtaluk (fot. Arch. P-10)

Po miesiącu od zainicjowania tej idei i zebraniu wystarczającej ilości książek w naszym przedszkolu odbył się pierwszy kiermasz „Książki na jesienne dni”. Do akcji tej przyłączyła się również zaproszona przeze mnie Pani Małgorzata z Biblioteki Miejskiej dla dzieci w Kołobrzegu. Przedstawiła prezentację multimedialnej bajki pt. „Gruffalo” J. Donaldson. Wydarzenie to uświetnione zostało także występami najstarszych przedszkolaków- montażem słowno-muzycznym pt. „Świat bajek”. Po występach zaprosiliśmy rodziców i dzieci do zakupu książeczek na kiermaszu.

Doświadczenia z realizacji przedsięwzięcia – „Książeczki - bajeczki na jesienne i wiosenne dni” – cd.

Słuchanie utworów literackich zachęca do tworzenia prac plastycznych. Dlatego też następnego dnia dzieci z całego przedszkola miały możliwość przedstawienia swoich wrażeń i przeżyć dotyczących bajki w formie plastycznej (dowolna technika wykonania prac). Wszystkie prace zostały zaprezentowane na wystawie, która zdobiła nasze przedszkole. Rodzice mieli możliwość podziwiania arcydzieł swoich pociech.

Aby nie poprzestać na jednorazowym działaniu powtórzyłam tę akcję w maju. W następnych latach nawiązałam stałą współpracę z księgarnią kołobrzeską, która przeprowadza u nas kiermasze książek. Proponujemy rodzicom zakupienie ciekawych książek dla dzieci jak i dla nich samych z zakresu tematyki psychologiczno-społecznej, która wspierać może ich w trudnym i ważnym okresie wychowania dzieci.

Kiermasze odbywają się 2 razy do roku (listopad, maj), które poprzedza prezentacja multimedialna bajki przedstawianej przez bibliotekarza z Biblioteki Miejskiej dla dzieci w Kołobrzegu. Pieniądze uzyskane z sprzedaży (10% kwoty uzyskanej ze sprzedaży książek) wzbogacają zbiory książkowe naszej przedszkolnej biblioteki.

Ponadto na zebraniach grupowych ustalamy harmonogram czytania bajek na forum grupy. Do akcji mogą włączyć się zarówno rodzice jak i dziadkowie. **Rodzice zobowiązują się do codziennego czytania.** W mojej grupie bajka często czytana jest rano przed śniadaniem, kiedy rodzic przyprowadza dziecko lub popołudniu przy odbiorze dziecka z przedszkola.

Kiermasz książki z udziałem kołobrzeskiej księgarni (fot. Arch. P-10)

Doświadczenia z realizacji przedsięwzięcia – „Książeczki - bajeczki na jesienne i wiosenne dni” – cd.

Czytanie bajek w grupie (fot. Arch. P-10)

Kiermasz książki w Miejskim Przedszkolu nr 10 w Kołobrzegu (fot. Arch. P-10)

Doświadczenia z realizacji przedsięwzięcia – „Książeczki - bajeczki na jesienne i wiosenne dni” – cd.

Efekty realizowanego przedsięwzięcia:

- popularyzowanie idei głośnego czytania,
- umocnienie więzi pomiędzy dzieckiem i rodzicami,
- wzbogacanie słownictwa dziecka,
- pojawiło się większe zainteresowanie książką,
- rozbudziły w sobie ciekawość świata poprzez poznawanie przygód bohaterów wybranych książek,
- zainteresowanie różnorodnością tematyczną książek zarówno dzieci jak i rodziców poprzez zachęcanie do zakupu książeczki na kiermaszu.

Pierwszy kiermasz zorganizowany ze sprzedaży książek przyniesionych przez dzieci (fot. Arch. P-10)

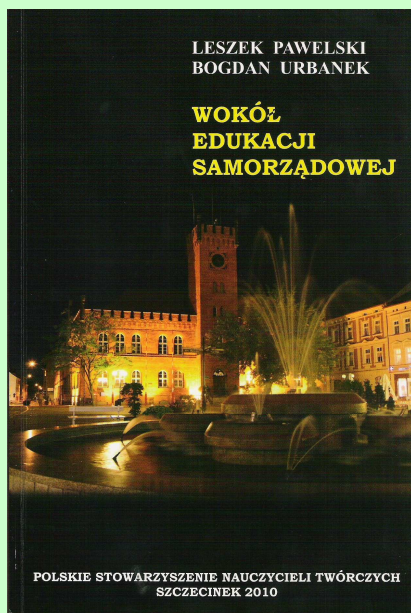
Przykładowy przebieg uroczystości

1. Powitanie zebranych dzieci - rozwiązanie zagadki o książce.
2. Oglądanie multimedialnej bajki pt. „Zjadacz słów, czyli historia smoka Zenobiusza” przedstawionej przez bibliotekarkę p. Małgorzatę Wojtaluk z Biblioteki Miejskiej dla dzieci. Zachęcenie dzieci do odwiedzania biblioteki i wypożyczania książek.
3. Podziękowanie p. Małgorzacie za przeczytanie bajki (wręczenie kwiatka przez dziecko).
4. Zachęcenie dzieci do wyrażenia swoich przeżyć związanych z bajką w formie plastycznej.
5. Zaproszenie rodziców i dzieci do udziału w Przedszkolnym kiermaszu „książka na jesienne dni” przy współpracy z „Księgarnią domową” z Kołobrzegu.
6. Zachęcenie nauczycieli do dalszego kontynuowania akcji codziennego czytania bajek przez rodziców w swoich grupach.

Marzena Mleczko - Przedszkole Miejskie nr 10 w Kołobrzegu

KSIĄŻKA, KTÓRĄ WARTO PRZECZYTAĆ!

Leszek PAWELSKI, Bogdan URBANEK, *Wokół edukacji samorządowej*.
Szczecinek: Wydaw. PSNT, 2010

Okładka książki „Wokół edukacji samorządowej” (fot. Arch. IP CEN)

Książka składa się ze wstępu i 3 rozdziałów. W pierwszym pt. ***Dydaktyka jest najważniejsza*** podjęto 6 ważnych problemów współczesnej szkoły: 1/ Egzaminacyjna rzeczywistość; 2/ Edukacja artystyczna nie musi pozostawać na marginesie; 3/ Ocenianie – sztuka czy umiejętność? 4/ Programy i podręczniki – przyjaznym uczniowskiemu instrumentem; 5/ Twórcza aktywność w procesie kształcenia; 6/ Analizować i wspierać.

W drugim rozdziale pt. ***Wychowywać dla przyszłości*** przedstawiono wybrane problemy wychowania, jak:

- 1/ O patriotyzm w naszej szkole;
- 2/ Uczniowskie prawa w szkole;
- 3/ Edukacja dziennikarska w szkole jutra
- 4/ Dylematy wychowania ucznia.

W trzecim rozdziale pt. „Nauczycielska rzeczywistość” opisano wybrane sprawy naszego zawodu w 3 częściach, które zatytułowano: 1/ Odbrać posąg; 2/ Dyplomowany znaczy mistrz? 3/ Europejskie szlify polskiego dyrektora.

Wydaje się, że na szczególną uwagę zasługują treści podrozdziału 2.5 pt. ***Twórcza aktywność w procesie kształcenia***, w którym m.in. wskazuje się, że aktywne uczestnictwo ucznia w zajęciach można osiągnąć stosując metody i techniki pracy, które:

- 1/ zainteresują ucznia,
- 2/ spowodują, że będzie potrafił samodzielnie rozwiązywać problemy,
- 3/ sprawią, że będzie potrafił komunikować się w różnych sytuacjach,
- 4/ zmobilizują go do pracy twórczej, koncepcyjnej i samodzielnej,
- 5/ sprawią, że będzie potrafił zaplanować i zorganizować swoją pracę (naukę).

W zakończeniu pracy przedstawiono obszerny wykaz bogatej bibliografii i spis publikacji autorów. (naukę). W zakończeniu pracy przedstawiono obszerny wykaz bogatej bibliografii i spis publikacji autorów. Książkę warto poznać! (JPS).

PRACA Z UCZNIEM ZDOLNYM - wydawnictwa zwarte

1. BATES, Janet, **Dzieci zdolne, ambitne i utalentowane** / Janet Bates, Sarah Munday ; tł. [z ang.] Robert Waliś. – Warszawa, 2005: *Sygn.: czytelnia 225397; wypożyczalnia 225398, 225399*
2. BEREŹNICKI, Franciszek, **Dydaktyka kształcenia ogólnego** / Franciszek Bereźnicki. - Wyd. 2. - Kraków, 2007. - S. 462-472: **Praca z uczniem zdolnym**: *Sygn.: czytelnia 227059, wypożyczalnia 227060, 227061*
3. BIELUGA, Krystyna, **Nauczycielskie rozpoznawanie cech inteligencji i myślenia twórczego** / Krystyna Bieluga. - Kraków, 2003: *Sygn.: czytelnia 221086 ; wypożyczalnia 221087*
Celem niniejszej publikacji jest naświetlenie problematyki zdolności intelektualnych i twórczych, udzielenie pomocy w konstruowaniu narzędzi do ich analizy i oceny oraz zarysowanie sposobów stymulowania - w procesie kształcenia i wychowania - poszczególnych cech inteligencji i myślenia twórczego.
4. CIERZNIEWSKA, Ryszarda, **Jakość i ewaluacja w pracy nauczycielskiej z uczniem zdolnym** / Ryszarda Cierniewska // W: **Ewaluacja jakości pracy nauczyciela**/ pod red. Ryszardy Cierniewskiej. - Bydgoszcz, 2003. - S. 249-268: *Sygn.: czytelnia 223058, wypożyczalnia 223059*
5. CZELAKOWSKA, Danuta, **Inteligencja i zdolności twórcze dzieci w początkowym okresie edukacji: rozpoznawanie i kształcenie** / Danuta Czelakowska. - Kraków, 2007: *Sygn.: czytelnia 227784 ; wypożyczalnia 227785, 227786*

Plastyczne prace dzieci szkolnej świetlicy w SP w Bobolicach (fot. Arch. SP)

6. DYRDA, Beata, **Relacje interpersonalne uczniów zdolnych w młodszym wieku szkolnym** / Beata Dyrda, Elżbieta Wiśniewska // W: **Niektóre obszary pracy opiekuńczo-wychowawczej i edukacyjnej szkoły oraz środowiska lokalnego** / pod red. Teresy Wilk. - Kraków, 2007. - S. 69-87: *Sygn.: czytelnia 228028 ; wypożyczalnia 228029, 228030*
7. DYRDA, Beata, **Syndrom Nieadekwatnych Osiągnięć jako niepowodzenie szkolne uczniów zdolnych : diagnoza i terapia** / Beata Dyrda. - Kraków, 2000: *Sygn.: czytelnia 217151 ; wypożyczalnia 217152*,
Praca składa się z trzech rozdziałów. W pierwszym zamieszczono określenia i definicje podstawowych i teoretycznych pojęć związanych z problematyką pracy: zdolności, uzdolnienia twórcze, uczeń zdolny. Analizując wyniki dotychczasowych badań podejmowanych nad niepowodzeniami szkolnymi uczniów zdolnych, w rozdziale drugim pracy, scharakteryzowany został problem Syndromu Nieadekwatnych Osiągnięć, a następnie przedstawiono ogólne założenia dotyczące jego terapii. Rozdział trzeci poświęcony jest przedstawieniu przyjętych w pracy założeń metodologicznych, dotyczących podejmowanych badań.
8. DYRDA, Beata, **Uczeń zdolny** / Beata Dyrda // W: **Encyklopedia Pedagogiczna XXI wieku**. [red. nauk. i przewodn. kom. red. Tadeusz Pilch]. - Wwa, cop. 2003. Tom VI: Su-U. - cop. 2007, S. 888-891: *Sygn.: czytelnia 227434/T.6*

PRACA Z UCZNIEM ZDOLNYM - wydawnictwa zwarte – cd.

9. KOTLARSKI, Kazimierz, **Rodzice i nauczyciele a rozwój ucznia zdolnego** / Kazimierz Kotlarski // W: Nowe wyzwania w rozwoju człowieka / pod red. Bożydara Kaczmarka, Katarzyny Markiewicz, Sylwestra Orzechowskiego. - Lublin, 2001. - S.: 265-275: *Sygn.: czytelnia 218780 ; wypożyczalnia 218781*
10. KUJAWIŃSKI, Jerzy, **Twórczość metodyczna nauczyciela** / Jerzy Kujawiński. - Poznań, 2001. - S. 45-49: **Koncepcja kształcenia uczniów ponadprzeciętnie uzdolnionych i wybitnych: Sygn. czytelnia 218921 ; wypożyczalnia 218922, 218923**
11. LIMONT, Wiesława, **„Stań na ramionach gigantów”, czyli uczeń zdolny jako problem wychowawczy** / Wiesława Limont // W: Wychowanie : pojęcia, procesy, konteksty. T. 3 / red nauk. Maria Dudzikowa, Maria Czerepaniak-Walczak. - Gdańsk, 2007. - S. 109-[127]: *Sygn.: czytelnia 228331/T.3 ; wypożyczalnia 228332/T.3, 228333/T.3*
12. MAREK, Elżbieta, **Problem dzieci zdolnych w pracy pedagogicznej nauczyciela** / Elżbieta Marek // W: Pedagogika wobec przemian i reform oświatowych / red. Grażyna Miłkowska-Olejniczak, Kazimierz Uździcki. - Zielona Góra, 2000. - S. 282-288: *Sygn.: czytelnia 217103, wypożyczalnia 217104*
13. MODELE, **Modele opieki nad dzieckiem zdolnym : materiały z I i II Forum Wymiany Doświadczeń Osób Pracujących z Dziećmi Zdolnymi, Warszawa, maj 1998, maj 1999** / red. Mirosława Partyka. - Wwa, 2000: *Sygn.: czytelnia 219030 ; wypożyczalnia 220595-220597*
Zawiera m.in.: Limont W.: Wybrane aspekty zdolności. Dobrołowicz W.: O treningu myślenia intuicyjnego. Supryn E.: Aspekty przygotowania rodziny do pracy z dzieckiem zdolnym. Poraj G.: Model indywidualnej opieki nad dzieckiem uzdolnionym-perspektywy i zagrożenia. Mierzejewska-Orzechowska K.: Poszukiwanie wzorca optymalnego nauczyciela dla ucznia uzdolnionego. Kiedewicz-Nappi H.: Gimnazjum akademickie jako jedna z form edukacyjnych dziecka zdolnego. Szczerbiak M.: Wywiad-rozmowa z rodzicami jako element procedury diagnozowania dzieci zdolnych. Raubo J.: Punkt konsultacyjny dla dzieci i młodzieży wybitnie zdolnej. Wojna A Program "Wspieranie w rozwoju-forma aktywnej pracy z dzieckiem zdolnym". Kardys B., Mizera B.: Program zajęć wspierających zdolności. Kujawski J.: O testach zdolności twórczych. Rakowski R.: Krajowy Fundusz na Rzecz Dzieci. Supryn E.: Centrum Dzieci Zdolnych. Rymkiewicz M., Wojna A.: Trening umiejętności wychowawczych dla osób pracujących z dzieckiem zdolnym. Aneks: M.in. Kwestionariusz rozmowy z rodzicami.
14. O'REGAN, Fintan J., **Jak pracować z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych** / Finta J. O'Regan. - Warszawa, 2005. - S. 97-98: **Cechy zdolnych i utalentowanych dzieci: Sygn.: czytelnia 223352, wypożyczalnia 223353**
15. PIOTROWSKI, Eugeniusz, **Pedagogika dzieci zdolnych i uzdolnionych** / Eugeniusz Piotrowski // W: Pedagogika specjalna / red. Władysław Dykcik. - Wyd. 2. - Poznań, 2001. - S. 327-343: *Sygn.: czytelnia 217281, wypożyczalnia 217625*
16. PSYCHOLOGIA, **Psychologia zdolności : współczesne kierunki badań** / red. nauk. Andrzej E. Sękowski. - Warszawa, 2004: *Sygn.: czytelnia 221813 ; wypożyczalnia 221814*
Z okładki: Aktualne kompendium wiedzy na temat kształcenia i stymulowania rozwoju osób zdolnych. Przedstawia takie zagadnienia, jak: zależności między inteligencją, zdolnościami a osobowością, psychologiczne uwarunkowania osiągnięć szkolnych, eksperymentalne badania wyobraźni twórczej, proces identyfikacji i diagnozowania zdolności uczniów, w tym uczniów niepełnosprawnych, społeczne funkcjonowanie osób wybitnie zdolnych w dzieciństwie i życiu dorosłym.
17. RIMM, Sylwia, **Dlaczego zdolne dzieci nie radzą sobie : [jak temu przeciwdziałać]** / Sylvia Rimm ; z ang. przeł. Monika Horzowska. - Poznań, 2000: *Sygn.: czytelnia 215863 ; wypożyczalnia 215864*
Z okładki: Zasadnicze zagadnienia omawiane przez autorkę to: Psychologiczne uwarunkowania niesamodzielności bądź buntowniczych zachowań dziecka. Sposoby kształtowania u dzieci konstruktywnych postaw i zainteresowań (...).

PRACA Z UCZNIEM ZDOLNYM - wydawnictwa zwarte – cd.

18. SĘKOWSKI, Andrzej Edward, **Osiągnięcia uczniów zdolnych** / Andrzej E. Sękowski. – Lublin, cop. 2000: *Sygn.: czytelnia 216167*

Z treści: Tendencje w badaniach nad wybitnymi zdolnościami. Koncepcje wybitnych zdolności a osobowość uczniów zdolnych. Rozwój emocjonalny i społeczny osób zdolnych. Mądrość a wybitne zdolności i osiągnięcia. Rola kategorii oceny w funkcjonowaniu uczniów zdolnych. System wartości uczniów wybitnie zdolnych. Motywacyjne i poznawcze uwarunkowania osiągnięć uczniów zdolnych. Wspomaganie psychologiczne uczniów zdolnych.

19. TEORIA, **Teoria i praktyka edukacji uczniów zdolnych** / red. Wiesława Limont. - Kraków, 2004
Sygn.: czytelnia 222798 ; wypożyczalnia 222799

Publikacja składa się z dwóch części. Część pierwsza zawiera artykuły omawiające teoretyczne aspekty edukacji uczniów zdolnych. Część druga, traktująca o edukacji uczniów zdolnych w praktyce, prezentuje artykuły w trzech następujących rozdziałach: Programy edukacyjne - przez twórczość i ku twórczości; Programy edukacyjne dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym; Programy edukacyjne w dalszych etapach kształcenia.

20. WOJDA, Krystyna, **Wspieranie rozwoju ucznia i nauczyciela** / Krystyna Wojda, Małgorzata Szybalska, Jan Chojnacki. - Warszawa, 2005. - S. 22-39: **Uczeń zdolny we współczesnym systemie edukacji**
Sygn.: czytelnia 222804, wypożyczalnia 222805, 223773

21. WYBRANE, **Wybrane zagadnienia edukacji uczniów zdolnych. T. 1, Zdolności i stymulowanie ich rozwoju** / pod red. nauk. Wiesławy Limont i Joanny Cieślukowskiej. - Kraków, 2005: *Sygn.: czytelnia 224015/T.1; wypożyczalnia 224016/T.1, 224017/T.1*

Zawiera m.in.: 1. Teoretyczne i praktyczne problemy zdolności: M. Maturzewska. Systemy wykrywania, promowania i kształcenia talentów w wybranych krajach (z perspektywy historycznej); M. Ledzińska. Znaczenie inteligencji jednostki w dobie informacyjnego zalewu; E. Czerniawska. O złożonych związkach między zdolnościami i metapoznaniem; S. Bedyńska, J. Dreszer. Stracone talenty : negatywny stereotyp jako czynnik odpowiedzialny za niskie osiągnięcia szkolne uczniów zdolnych; M. H. Chruszczewski. Teoretyczne problemy z uzdolnieniami oraz pomysł na ich rozwiązanie; A. Krzywka. Inteligencja emocjonalna a zdolności; J. Uszyńska-Jarmoc. Sposoby identyfikacji rozwojowego potencjału intelektualnego a modele stymulowania rozwoju uzdolnień dzieci we wczesnym dzieciństwie; M. Wróblewska. Zróżnicowanie typów zdolności i umiejętności - analiza wyznaczników w świetle teorii inteligencji wielorakich H. Gardnera; 2. Rozwijanie zdolności twórczych: K. J. Szmidt. Paula Torrance'a inkubacyjny model kształcenia uczniów zdolnych; N. Mrozkowiak-Nastrożna. Autokreacja i samoświadomość w kontekście zdolności twórczych; M. Modrzejewska-Świgulska. Twórczość przez małe "t" - wstępna analiza koncepcji Anny Craft; D. Krzywoń. Diagnoza zdolności twórczych oraz sposoby ich rozwijania u dzieci i młodzieży; 3. Rozwój i kształcenie zdolności muzycznych: B. Bonna. Zdolności muzyczne - ich rozwój i uwarunkowania : wybrane koncepcje uzdolnienia muzycznego; E. A. Zwolińska. Jakość edukacji muzycznej w świetle teorii uczenia się muzyki Erwina E. Gordona; K. Żuchelkowska. Metody twórcze i ich wpływ na rozwój zdolności muzycznych u dzieci w młodszym wieku szkolnym; M. Sierszeńska-Leraczyk. Rola środowiska rodzinnego w rozwoju zdolności muzycznych.

22. WYBRANE, **Wybrane zagadnienia edukacji uczniów zdolnych. T. 2, Uczeń, nauczyciel, edukacja** / pod red. nauk. Wiesławy Limont i Joanny Cieślukowskiej. - Kraków, 2005: *Sygn.: czytelnia 224018/T.2 ; wypożyczalnia 224019/T.2, 224020/T.2*

Zawiera m.in.: 1. Psychologiczne i neurobiologiczne podstawy rozwoju zdolności: A. Tokarz. Procesy motywacyjne a dyspozycje do wybitnych osiągnięć w kontekście rozwoju; D. Ostatnikova, P. Celec. Neurobiologiczne podłoże zdolności intelektualnych; 2. Uczeń zdolny a środowisko: F. J. Monks, R. Pfluger. Szkolna motywacja uczniów zdolnych - stan rzeczy; W. Limont. Uczeń zdolny jako problem wychowawczy; M. Trela. Akcjotopowy model zdolności Alberta Zieglera a edukacja; 3. Nauczyciel w pracy z uczniem zdolnym: A. Sękowski. Rozwijanie inteligencji i mądrości w kształceniu i wspomaganiu ucznia szczególnie zdolnego; J. Cieślukowska. Nauczyciel ucznia zdolnego w teorii i badaniach (...).

Zyta May – BP CEN w Koszalinie

„Koszaliński plastyk” - szkoła rozwijająca talenty

Szkoła im. Władysława Hasiora

Szkoła powstała w 1975 roku, jako Liceum Sztuk Plastycznych. Od czasu wejścia w życie reformy systemu edukacji jest ona Zespołem Szkół Plastycznych, który łączy gimnazjum i liceum. Od początku szkoła ma swoją siedzibę w poniemieckim budynku przy ulicy Raławickiej. Pięć lat temu otrzymała imię Władysława Hasiora. Jest to jedyna w Polsce szkoła, która nosi imię tego słynnego polskiego artysty, związanego z Koszalinem. Wybrano je w szkolnym referendum. Jego uczestnicy byli zgodni, że właśnie ten artysta zasługuje na to, żeby patronować plastycznej szkole w Koszalinie (1).

Szkoła stawiająca na rozwój zdolności

Uczniowie rozwijają swoje artystyczne zdolności w pracowniach: tkaniny artystycznej, reklamy wizualnej, ceramiki i snycerstwa. Obecność plastycznie utalentowanych młodych ludzi widać w mieście. Pomagają przy aranżacji znaczących imprez – choćby Festiwalu Integracji „Ty i Ja”, czy festiwalu „Młodzi i film”. Do plastyka często docierają prośby o graficzne opracowanie koncepcji znaku firmowego lokalnych firm, organizacji. Uczniowie z plastyka często malują ściany w koszalińskich przedszkolach, dekorując je lubianymi przez dzieci motywami (1).

Pielęgnowanie wrażliwości i indywidualności

Szkoła o charakterze wyraźnie artystycznym, nigdy nie była placówką masową. Jej obecna dyrektorka **Marzena Jeremak** – podkreśla, że to raczej zespół skupiający uczniów o wielkiej wrażliwości i indywidualności. U nas zawsze klasy były i są nieliczne. Trudno więc spodziewać się wielkiej liczby absolwentów. W ciągu minionych 35 lat naszą szkołę ukończyło 1.250 osób. Szkoła ujawnia uczniowskie talenty, które są różne. Wśród absolwentów są osoby, które rozwijają swoje talenty muzyczne, aktorskie i recytatorskie.

Szkoła interesująca się swymi absolwentami

Do szkoły przychodzi wielu młodych ludzi pragnących rozwijać i **szlifować swoje plastyczne zdolności**. A później, po jej ukończeniu, wybierają studia na filologii polskiej, romańskiej, anglistyce, czasem w uczelniach wojskowych, a nawet w seminarium duchownym. Szkoła interesuje się losami swoich absolwentów. Wielu z nich zdecydowało się na kontynuowanie artystycznej kariery, wybierając studia w Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu i Gdańsku. Ostatnio spora grupa osób decyduje się na studia na Politechnice Koszalińskiej, na kierunku wzornictwo. (Red.)

1.KONIECZNA A., „Plastyk” kończy 35 lat! „Głos Koszaliński” 2010 – z 22.10.

Plastyczne prace dzieci szkolnej świetlicy w SP nr 18 w Koszalinie (fot. A. Paczkowski)

Tydzień Edukacji Globalnej 13-21 listopada 2010

PAH zaprasza serdecznie do udziału w obchodach ww. tygodnia, twierdząc, że to świetna okazja do realizowania zajęć/projektów z edukacji globalnej. Więcej informacji o TEG i propozycjach można znaleźć na stronie internetowej PAH.

Nowe publikacje z edukacji globalnej wydane przez PAH

„Afganistan. Materiały edukacyjne dla szkół”

Publikacja zawiera informacje o Afganistanie i życiu codziennym jego mieszkańców, propozycje ćwiczeń oraz scenariusze lekcji (dla wszystkich etapów edukacji). Prezentowane w niej materiały i informacje zostały zebrane i opracowane przez zespół Polskiej Akcji Humanitarnej pracujący w Afganistanie oraz przez Afgańczyków – naszych pracowników i współpracowników z Kabulu. więcej informacji i formularz zamówienia.

„Palestyna. Materiały edukacyjne dla szkół”

Publikacja zawiera informacje o Palestynie i życiu codziennym mieszkańców Zachodniego Brzegu i Strefy Gazy, wywiady z Palestyńczykami i bogaty materiał zdjęciowy zebrane podczas miesięcznego pobytu pracowniczki Działu Edukacji w Autonomii Palestyńskiej. Propozycje ćwiczeń zostały przygotowane z myślą o wykorzystaniu przede wszystkim w trakcie zajęć z WOS w szkole gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej. Przygotowany materiał odpowiada wybranym treściom nauczania w nowej podstawie programowej na III i IV etapie nauczania przedmiotu Wiedza o społeczeństwie. więcej informacji i formularz zamówienia

„Dzieci chcą się uczyć” – wystawa plakatowa

To zestaw, składający się z 6 zdjęć – plakatów (wystawy) i broszury informacyjnej dla nauczycieli, wprowadzającej w tematykę prawa do edukacji na przykładzie Afganistanu. więcej informacji i formularz zamówienia

„Odpowiedzialne spojrzenie na modę”

Przewodnik dla osób uczących się w szkołach o profilu odzieżowym, w szkołach projektowania i kostiumografii, skierowany przede wszystkim do ludzi, szukających inspiracji przy bardziej odpowiedzialnym projektowaniu ubrań. Decyzje podejmowane - począwszy od wyboru materiału, poprzez stworzenie projektu i wybór dostawców, po reklamę i kampanię marketingową - wpływają na życie ludzi, zwierząt i środowisko.

Zachęcamy do zamawiania wybranych publikacji

Pozdrawiamy serdecznie. Życzymy ciekawych wyzwań edukacyjnych - Dział Edukacji PAH

Niedawno ukazał się nowy (nr 6/2010) numer czasopisma dla oświatowej kadry kierowniczej „Doradca Dyrektora Szkoły”. W tym numerze Redakcja poleca:

- Monitorowanie przez dyrektora szkoły wdrażania podstawy programowej kształcenia ogólnego;
- **Wywiad z Zenonem Decykiem** na temat realizacji podstawy programowej z uwzględnieniem aktualnym zmian prawnych oraz wyników kontroli;
- Wykorzystanie godzin z art. 42 Karty Nauczyciela w praktyce - przydział godzin, ich obliczanie i przeznaczenie;
- Komentarz do projektu ewaluacyjnego - wymaganie 2.2. Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej;
- Z praktyki szkolnej - wszystko o organizacji i realizacji projektu edukacyjnego;
- Komplet dokumentacji na potrzeby inwentaryzacji - od planu, zarządzenia dyrektora po gotowe oświadczenia. (Red.)

ALEJA EDUKACJI - NOWE CZASOPISMO DLA NAUCZYCIELI

Od niedawna, w Krakowie wychodzi nowe czasopismo – kwartalnik dla nauczycieli. W pierwszym numerze znalazły się m.in. takie tematy, jak:

1. Kalendarium na rok szkolny 2010/2011
2. Najnowsze informacje oświatowe
3. Harmonogram realizacji III edycji rządowego programu „Radosna szkoła”
4. Place zabaw muszą być bezpieczne
5. Formy współpracy przedszkola z rodzicami
6. Nasze dziecko będzie uczniem
7. Leonardo – sposób na skuteczną naukę dla naszych dzieci
8. Niezwykła podróż poszerzająca horyzonty
9. Fascynujący świat nauki i biznesu
10. Komputer jako narzędzie w pracy z dziećmi
11. Kącik gry i zabawy
12. Centrum Nauki Kopernik – interaktywny ośrodek edukacji naukowej
13. Nauczyciel innowator
14. Edukacja ekologiczna w szkole i przedszkolu
15. Aktywne przedszkole. Warto poznać! Redakcja zaprasza do współpracy. W sprawach redakcyjnych można pisać na adres: redakcja@alejaedukacji.pl (tel. 12-35-302-10) (JPS).

O czym rozmawiano na łamach „Nauczycielskiej Edukacji” w roku 2010?

--> Oto wykaz wywiadów z różnymi osobami przygotowanych i upowszechnionych na łamach „Nauczycielskiej Edukacji” w roku 2010.

1. Koszalińska „osiemnastka” zmienia dyrektora. Z Bożeną Węglewicz, dyrektorką Szkoły Podstawowej nr 18 w Koszalinie rozmawiała Alina Konieczna – nr 1/54, s. 3-4.
2. Jak rozmawiać z uczniami o problemach bioetyki? Rozmowa z Anna Kimak-Cysewską – nauczycielką biologii, doradcą metodycznym CEN. Rozmawiał dr Julian Piotr Sawiński – nr 2/55, s. 4-5.
3. O współczesnym patriotyzmie, który wymaga profesjonalizmu. Rozmowa z dr. Ferdynandem Froissartem - wieloletnim nauczycielem, b. wicekuratorem gdańskiej oświaty. Rozmawiał dr Julian Piotr Sawiński – nr 3/56, s. 3-5.
4. O nowoczesności i kreatywności nauczycieli. Rozmowa z Markiem Kazimierowiczem – nauczycielem, publicystą, wicedyrektorem Gimnazjum nr 5 w Lubinie. Rozmawiał dr Julian Piotr Sawiński – nr 4/57, s. 4-5.
5. Po co nam matematyka w szkole i codziennym życiu? Rozmowa z Pawłem Rudeckim – nauczycielem matematyki I LO im. St. Dubois, doradca metodycznym CEN. Rozmawiała red. Alina Konieczna – nr 5/58, s. 4-5.
6. O nauczycielach z pasją i problemach szkolnej edukacji. Rozmowa z Krzysztofem Leśniewskim – nauczycielem muzyki i wychowania fizycznego w Gimnazjum w Wierchowiu. Rozmawiał dr Julian Piotr Sawiński - nr 6/59, s. 4-8.
7. O rewolucji w uczeniu się i sylwetkach uczniów. Rozmowa z Małgorzatą Taraszkiewicz – psychologiem edukacyjnym, neurometodykiem, trenerem, założycielką Grupy Edukacyjnej XXI, członkiem zespołu e-Redakcji Edunews.pl, ekspertem od wielorakich inteligencji. NE nr 7/60, s. 4-5.
8. O uczeniu odpowiedzialności. Rozmowa z dr Aleksandrą Krasowską – psychologiem z Sopotu, autorką książek o wychowaniu, uczestniczką Konferencji CEN pn. „Dziecko w sytuacji kryzysu rodziny”. Realizacja: Alina Konieczna - „NE” nr 8/61, s. 3-4.
9. O szkolnym zmaganiu się z jakością pracy. Rozmowa z Jackiem Stecem, dyrektorem Zespołu Szkół nr 13 w Koszalinie. Rozmawiał dr Julian Piotr Sawiński – „NE” nr 1/62, s. 4-9.

***Kluczem do sukcesu w oświacie są ludzie.
Jest wielu wspaniałych nauczycieli
i to z nimi trzeba zmieniać polską oświatę.***

(Katarzyna Hall - minister edukacji narodowej, 2010)